

International Federation of Surveyors
 Fédération Internationale des Géomètres
 Internationale Vereinigung der Vermessungsingenieure
 Međunarodna udruga geodeta

FIG SE PRIDRUŽUJE UN-U U ORGANIZIRANJU MEĐUNARODNIH SKUPOVA

Zemljište i katastarske infrastrukture za održivi razvoj bit će tema značajne radionice i konferencije koje će se održati u Melbourne Convention Centreu u Australiji od 24. do 27. listopada 1999. godine. Događaj sponzoriraju: UN-ov odjel za gospodarska i društvena pitanja; Land Victoria, viktorijaska Vlada – Australija; Odjel vrhovne geodetske uprave Vlade Novoga Južnog Walesa i Odjel za geomatiku Sveučilišta u Melbourneu. Svrha je konferencije istraživanje odnosa čovjeka i zemljišta na pragu novog tisućljeća u kontekstu Agende 21 i rastuće globalizacije. Bit će definirana šira vizija i smjernice za prikladne katastarske strukture i sustave koji će podržavati upravljanje zemljištem, posebice zemljišnu upravu, te osigurati održivi razvoj i brigu za okoliš. Naglasak će biti na zakonskoj, tehničkoj i institucijskoj infrastrukturi potrebnoj za održavanje takve vizije.

Konferencija će se nastaviti na globalnu radionicu o uživanju zemljišta i katastarskim infrastrukturnama koje podupiru održivi razvoj, a održat će se u Bathurstu u Novom Južnom Walesu, u Australiji, od 17. do 23. listopada. Na radionici će se raspraviti o tendenciji pomaka naglaska u formalnim sustavima uživanja zemljišta s vlasništva na zemljišna prava, odgovornosti i ograničenja, a bit će prisutna skupina od 25 pozvanih sudionika iz otprilike 20 zemalja širom svijeta koji su međunarodni autoriteti na tom području. Sudionici radionice izabrani su kao osobe koje mogu dati puni prinos razvoju ciljeva radionice. Mnogi će od njih pripremiti značajne radove u kojima će objasniti situaciju s gledišta svoje struke. Ti će radovi biti temelj rasprave na radionici. Rezultat radionice bit će UN-ova i FIG-ova zajednička "Bathurstska deklaracija o katastarskim infrastrukturnama za održivi razvoj".

Radovi o gledištima bit će objavljeni prije konferencije, na kojoj će, kao i Bathurstska deklaracija, biti službeno predstavljene i usvojene. Sve rasprave i komentari na temu radova o gledištima i Deklaracije na konferenciji u Melbourneu bit će objavljeni u zajedničkom zborniku radova. Predstavljanje radova održavat će se u ponedjeljak i veći dio utorka. U utorku popodne održat će se plenarna sjednica na kojoj će se raspravljati o ishodu radionice, Bathurstskoj deklaraciji i radovima. Nakon nje uslijedit će kratka zaključna sjednica. Sve će se rasprave objediniti, dokumentirati i objaviti u zborniku radova radionice i konferencije, pod naslovom "Zbornik radova globalne radionice i konferencije o uživanju zemljišta i katastarskim infrastrukturnama koji podupiru održivi razvoj".

Radne skupine izvješćuju o dosadašnjem napretku

Radna skupina za nedovoljno zastupljene skupine u geodeziji održala je tri sastanka tijekom FIG-ova kongresa u Brightonu – dva otvorena sastanka i jedan sastanak središnjeg odbora. Delegati su predstavili zanimljive i značajne izvještaje o nedovoljno zastupljenim skupinama u svojim zemljama. Rezultati upitnika odaslanih sveučilištima i udrugama članicama FIG-a također su mnogo pomogli i osigurali smjernice za buduće djelovanje.

Na sastanku središnje skupine u četvrtak, 23. srpnja 1998., odobrene su polazne točke objavljene u FIG-ovu biltenu br. 66. Središnja je skupina također, u svjetlu rezultata upitnika, pozvala FIG-ovo Generalno vijeće:

- da potiče sveučilišta i udruge članice FIG-a na pružanje pomoći ženama, mladim geodetima i jezičnim manjinama kako bi im omogućili predstavljanje radova na nacionalnim i međunarodnim kongresima, te organizaciju foruma na kojima će se raspravljati o problemima nedovoljno zastupljenih skupina;

- da podrži analizu registracija na FIG-ovim kongresima kako bi se odredila zastupljenost spolova u povjerenstvima i ukupno među registriranim delegatima;
- da podrži upotrebu spolno neutralnog jezika u FIG-u i kongresnoj dokumentaciji.

Radna je skupina usvojila kao glavni cilj izvješćivanje o situaciji nedovoljno zastupljenih skupina u geodeziji i mjerama koje se poduzimaju da ih se podupre. Radna skupina, kao otvorena mreža, redovito će objavljivati izvještaje o svojim tekućim djelatnostima i djelatnostima sveučilišta i udruga članica. One koji su odgovorili na upitnik zamolit će se da podnesu detaljne izvještaje.

Za vrijeme radnog vikenda u Južnoafričkoj Republici predsjedatelj Povjerenstava 1 i 2 i radne skupine planiraju organizirati radionicu na kojoj će tri predsjedatelja predstaviti radove. Radna skupina potiče sudjelovanje studenata, mladih geodeta, žena i nekad obespravljenih članova južnoafričke udruge. Svatko tko želi više informacija neka se obrati Gabriele Dasse na adresu Kleinfeld 22a, D-21149 Hamburg, Njemačka. Faks: ++49 40 2375 5960, tel: ++49 40 2375 5529, ili email: poststelle@GV.hamburg.de. Radna skupina ima i home page na Internetu: http://www.dvw.de/ak/ag-fiv/home_page_fig.html.

Strukturalne promjene u FIG-u?

Ured je odobrio polazišne točke za novu radnu skupinu koja će razmatrati prijedloge i preporučivati načine upravljanja FIG-om u budućnosti. Ta radna skupina potekla je iz pisma Helge Onsrud, objavljenog u prošlom broju Biltena, u kojem je naznačeno da bi FIG trebao provesti velike promjene u svojoj upravljačkoj strukturi ako želi funkcionirati kao istinski nevladina organizacija i nositi se s izazovima 21. stoljeća. Predsjedatelj će biti potpredsjednik FIG-a Tom Kennie, a članovi: Chris Andreasen (SAD, bivši direktor ureda IHO-a), Chris Hoogsteden (Novi Zeland), Michel Kasser (Francuska), Holger Magel (Njemačka), Helge Onsrud (Norveška), Stephen Yip (Hong Kong) i Sam Zhou (Zimbabve).

Radna će se skupina baviti problemima stvaranja upravljačke strukture i okvira za donošenje odluka koji bi osigurali učinkovitu ravnotežu između interesa FIG-ovih članova i povjerenstava, regionalnih udruženja geodeta i ostalih uključenih u rad Federacije. Bavit će se potrebom osiguravanja nenametljivog i otvorenog procesa odabira odgovornih za upravljanje FIG-om, a također i prirodom odnosa između FIG-ova upravljačkog tijela i upravljanja u praksi. Nacrtraspave već je odaslana članovima radne skupine, a na FIG-ovu radnom tjednu u Južnoafričkoj Republici nakon uvodne sjednice koju će voditi članovi radne skupine uslijedit će predstavljanje nacrta izvještaja Generalnom vijeću.

Usluge, norme i globalizacija

Uslužna industrija obuhvaća velik dio svjetske trgovine (u Europskoj uniji, na primjer, dvije trećine domaćeg bruto proizvoda ostvaruju usluge, u kojima je i 60% zaposlenih). Ona je, međutim, znatno manje podložna normizaciji od proizvoda – koliko smo samo puta svi bili zatečeni različitim vremenima prijavljivanja u hotelu, bankomatima u stranim zemljama koji rabe znakove što ih ne razumijemo ili skrivenim provizijama i troškovima.

Sada kada se GATS primjenjuje, Svjetska trgovinska organizacija (WTO) nastoji postići temeljne norme za iste usluge u različitim zemljama, tako da se tvrtke mogu pošteno natjecati i izvan granica svoje zemlje, a potrošači znati što mogu očekivati. Tekst GATS-a izričito spominje uporabu relevantnih međunarodnih normi. WTO i ISO organizirali su stoga četiri seminara o normizaciji usluga, koji se održavaju na četiri različita kontinenta. Iain Greenway, predsjedatelj FIG-ove radne skupine za norme, sudjelovalo je na seminaru u Parizu u ime FIG-a.

Od 150 prisutnih, većina je bila iz organizacija za normizaciju, vladinih i potrošačkih tijela. Nekoliko ih je predstavljalo industrije, a samo je Iain Greenway predstavljao profesionalne davatelje usluga. Neki od predstavljenih radova opisivali su pravila i zakonske okvire, neki su dali pregled trenutanih djelovanja. Bit poruke bila je da su norme od temeljne važnosti ako želimo globalno djelovanje trgovine uslugama, ali da norme ne smiju stvoriti nepotreb-

ne prepreke trgovini, a vlade imaju pravo služiti se normama kako bi postigle ciljeve svoje politike. Taj je posljednji navod uzrokovao živu raspravu predstavnika Europskog povjerenstva i francuskoga govornika o podružništvu (može li jedna europska država stati na put paneuropskoj normi). U trgovinskom smislu, smatra se da norme pomažu trgovini, uvažavajući natjecateljsku prednost među uslužnim tvrtkama usredotočenu na ljudsku interakciju i inovaciju, a ne na nepošteno korištenje riječi.

Zanimljivi su citirani primjeri: UK je uvelo normu (BS7911) za opskrbu tržišnih istraživanja kojoj se sve tvrtke moraju prilagoditi do 2001.; CEN-ov tehnički odbor bavi se hotelima i putničkim agencijama, no ISO-ova je inicijativa za hotele propala jer hotelske tvrtke nisu bile zainteresirane; WTO radi s knjigovođama u svrhu postizanja međunarodne dosljednosti. U svim slučajevima, kao što je rekao jedan od govornika, žele se normirati i kokoši (postupci) i jaja (rezultati). Javljaju se i nastojanja da se izrade norme za neke generičke aktivnosti, npr. obradu žalbi.

Što sve to znači za geodeziju? Malo je dvojbe, s obzirom na tijek dosadašnjih triju seminara, da će ISO početi raditi na normizaciji usluga. Vjerujem da će to biti povoljno za članove FIG-a, uz jedan važan uvjet: da proces u potpunosti uzme u obzir ono što već postoji, kao i rad koji je u tijeku (FIG-ov etički kodeks, pravila i lokalne zakone nacionalnih udruga, rad na međusobnom priznavanju kvalifikacija, zakonske postupke za ovlaštenja geodeta u mnogim zemljama itd.). To znači da FIG, preko radne skupine za norme, mora aktivno pridonijeti procesu oblikovanja i razvijanja normi. Ako osiguramo da se naš glas čuje, norme će nam svima pomoći u poštenom natjecanju i osvajanju poslova zahvaljujući svojim posebnim sposobnostima i specijalnostima.

Trajno obrazovanje i praćenje tehnoloških promjena

Seminar Povjerenstva 2, koji se bavio budućnošću sveučilišnih nastavnih planova, nastavnih metoda i osiguranja kvalitete, u listopadu 1998. organizirao je profesor Liu Yanfang s Tehničkog sveučilišta za geodeziju i kartografiju u Wuhanu. Seminar se sastojao od dva radna dana, te večere i primanja koje je organiziralo Sveučilište.

Govore dobrodošlice na svečanosti otvaranja održali su rektor Sveučilišta profesor Li Deren; profesor Liu Yanfang, Ning Yinsheng, predsjedatelj Odbora za obrazovanje Kineskog društva za geodeziju i kartografiju, te profesor Liu Xiaobo, direktor obrazovnih pitanja u Državnom uredu za geodeziju i kartografiju. Uvodni govor održao je profesor Kirsi Artimo, predsjedatelj Povjerenstva 2. Ostali strani predstavnici na seminaru bili su profesor Stig Enemark iz Danske (prethodni predsjedavajući Povjerenstva 2) i John Parker iz Australije (predsjedavajući Povjerenstva 1). Među ukupno više od 50 sudionika na seminaru bili su sudionici s ostalih kineskih sveučilišta te iz Wuhana.

Glavne teme seminara, obrađivane u prezentacijama i živim raspravama, bile su: trajno obrazovanje; praćenje promjena u stručnom životu geodeta; kvaliteta obrazovanja; te učenje uz pomoć računala. Na seminaru je održano 11 usmenih prezentacija, izabranih između 38 tiskanih u zborniku radova. Neke točke, koje su naglašene na predstavljanju radova su vrijedne spomena:

- obrazovanje usmjereno na projekte kao moderni pristup u sveučilišnom obrazovanju: model Aalborga (opisan u prezentaciji Stiga Enemarka) lako bi mogla slijediti i druga moderna sveučilišta.
- praćenje tehnoloških promjena primjenom kvalitetnog pristupa holistički je pogled na geodetsku struku, kao i na obrazovanje: ne smijemo vrednovati samo tehnologiju, već uzeti u obzir šire utjecaje promjena (to je osobito istaknuto u radu Johna Parkera iz Povjerenstva 1).
- čini se da su geoinformatički kolegiji novost na mnogim sveučilištima - iako je trenutak povoljniji nego ikad za uvođenje GIS-a, s obzirom na raspoloživu programsku podršku, snažne radne stanice i Internet, putem kojih se obrazovanje može organizirati u obliku virtualnog sveučilišta.

Sažetak seminara bit će jedan od radova predstavljenih na FIG-ovu radnom tjednu u Južnoafričkoj Republici u svibnju 1999. Nastavni planovi sveučilišta, jedna od glavnih tema seminara, bit će i ubuduće razvijani kroz rad Radne skupine 3 Povjerenstva 2. Profesora Liua Yanfanga, supredsjedatelja te radne skupine, očekuje zahtjevan posao.

U ime Povjerenstva 2 seminar je odaslao i poruku studentima. Na temelju svega što je rečeno o promjenama i načina na koji one utječu na stručni život – studentima se preporučuje:

- da su odgovorni za svoju karijeru
- da su odgovorni za budućnost svoje zemlje
- da su odgovorni za budućnost cijelog svijeta.

Profesori moraju ohrabriti studente da donose individualne odluke i planiraju svoju budućnost općenito. **Nikoga se neće moliti da radi – svatko se mora znati sam prodati.** To bi lako mogla biti najvažnija poruka današnjeg Povjerenstva 2.

Sudionicima seminara omogućen je posjet laboratorijima Wuhanskog sveučilišta i upoznavanje s visokom razinom obrazovanja. Posebno su zanimljivi bili laboratoriji za geoinformatiku, kartografiju i daljinska istraživanja. Nakon seminara, strani su sudionici otišli na zanimljiv izlet u područje rijeke Jangce, koje će uskoro biti poplavljeno, gdje su vidjeli golemu branu i posjetili tri klanca. FIG-ovo Povjerenstvo 2 zahvaljuje organizatorima, rektoru Liju Derenu i profesoru Liuu Yanfangu, kao i svima koji su pridonijeli uspjehu seminara. Bio je to odličan početak novog četverogodišnjeg programa Povjerenstva 2. Daljnje informacije o seminaru mogu se naći na home pageu Povjerenstva 2 – <http://www.i4.auc.dk/fig2/>.

Napredak u Poljskom katastru

Predsjednik FIG-a Peter Dale bio je u studenome 1998. na trodnevnom katastarskom kongresu u Varšavi, na kojem se raspravljalo o budućnosti katastra u Poljskoj. Domaćin je bio Poljsko geodetsko društvo. Trodnevne rasprave iznijele su na vidjelo sukob između želje Ministarstva financija da uvede novi, pojednostavljeni fiskalni katastar u svrhu ubiranja poreza na zemljište i vlasništvo, i tradicionalnijih stajališta onih (osobito geodeta) koji razvijaju višenamjenski katastar u kojem se visoke norme smatraju bitnim usprkos visokim troškovima.

Ishod rasprave bila je objava poljskog premijera da će se osnovati koordinacijski odbor koji će osigurati među-ministarski dijalog. Peter Dale ne vjeruje da bi se to dogodilo da na kongresu nisu bila prisutna međunarodna tijela, a naročito FIG. “Sve u svemu, susret je ojačao položaj strukovne udruge u Poljskoj i pridonio razvoju njezinih odnosa s FIG-om”, izjavio je Peter Dale.

Izvor: FIG-Bulletin 68/99

Miodrag Roić